

168

Udenrigsministeriet. København, den 14. juni 2011.

- a. Udenrigsministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2011 afgives tilsagn på 130,0 mio. kr. i udfasningsstøtte til Zambia. Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2011 opførte bevilling på 3427,2 mio. kr. på § 06.32.01 Udviklingslande i Afrika (reservationsbev.).

Udenrigsministeriet anmoder samtidig om Finansudvalgets tilslutning til i finansåret at overføre 22,5 mio. kr. fra den opførte bevilling på 164,7 mio. kr. under § 06.36.06. FN, øvrige udviklingsprogrammer og diverse multilaterale bidrag (reservationsbev.) i 2011 til § 06.32.02. Udviklingslande i Asien og Latinamerika (reservationsbev.), idet der gives et tilsagn på 22,5 mio. kr. i 2011 i forbindelse med udfasning af den danske bistand til Cambodja.

- b. *Baggrund*

Regeringen har besluttet at nedbringe antallet af partnerlande for at skabe øget fokus og gennemslagskraft i de danske udviklingsindsatser. I den sammenhæng er det besluttet at udfase det bilaterale udviklings samarbejde med Zambia, Benin og Cambodja. Både i Cambodja og Zambia vil det bilaterale samarbejde afsluttes med udgangen af 2013.

Udfasning af bistanden til Zambia

Zambias bruttonationalindkomst pr. indbygger er for 2009 estimeret til USD 970. Realvæksten i BNP pr. indbygger udgjorde 3,53 pct. i 2009, og den gennemsnitlige årlige realvækst pr. indbygger var 0,60 pct. for perioden 1991-2009. Indbyggertallet skønnedes i 2009 at være 12,9 mio. og den årlige befolkningstilvækst for perioden 2008-2015 anslås at blive i gennemsnit 2,4 pct. Den langfristede offentlige udlandsgæld opgjordes i 2008 til ca. USD 1,167 mia. Zambia er af FN klassificeret som tilhørende gruppen af mindst udviklede lande.

Zambia ønsker selv at gøre sig mindre afhængig af donorbistand og har udtrykt forståelse for beslutningen. Landet råder over internationalt efterspurgte råstoffer og et betydeligt uudnyttet potentiale på energiområdet, og høje kobberpriser og flere års rekordhøst har styrket økonomien og muligheden for at skabe bistandsmæssig uafhængighed. Den danske støtte har gjort en forskel og bidraget til konkrete resultater på vigtige områder som menneskerettigheder, ligestilling, børns rettigheder, demokratisering og bekæmpelse af fattigdom og korruption. Disse resultater er med til at ruste Zambia til at kunne klare de væsentlige udviklingsmæssige udfordringer, landet fortsat står overfor, bl.a. vedrørende fremme af god regeringsførelse og bekæmpelse af korruption. I udfasningen er der fokus på at

sikre en forsvarlig afslutning samt størst mulig langsigtet bæredygtighed af de danske indsatser. Udfasningsstrategien er desuden baseret på, at allerede indgåede tilsagn vil blive opfyldt, og at fremskredne forhandlinger om fortsættelse af aktiviteter imødekommes. Hvor det ikke er muligt at opfylde indgående aftaler, sikres det, at midlerne tilbageføres til Danmark.

Projektbeskrivelse

I overensstemmelse med ønsket om at sikre en forsvarlig udfasning med fokus på bæredygtighed og opfyldelse af indgåede aftaler er der forberedt en ny, afsluttende fase af støtten til vandsektoren med en bevilling på 130 mio. kr. for perioden 2011-13.

Formålet med støtten er at bidrage til forbedrede levevilkår for befolkningen gennem øget adgang til rent drikkevand og forbedrede sanitære forhold. Endvidere er en betydelig støtte til kapacitetsopbygning i ansvarlige institutioner indbygget i programmet. Dansk støtte til sektoren udgør en væsentlig andel af den totale sektorfinansiering, og betydelige resultater er opnået, især inden for opbygning af institutioner og gennem fornyet adgang til rent drikkevand for godt 400.000 mennesker. Danmark har som ledende donor været medvirkende til øget harmonisering af donorer i sektoren. Der er i udfasningen lagt vægt på at konsolidere resultater opnået i den tidligere støtte. Programmet indeholder støtte til følgende tre komponenter:

1) Etablering af drikkevandsforsyning og sanitet i landsbyer (59,4 mio. kr.)

Regeringen i Zambia har bl.a. med støtte ydet under den tidligere fase af programmet etableret et nationalt investeringsprogram, som fortsat støttes, men med specifik fokus på de dele, som har størst mulighed for at blive bæredygtig efter udfasningen af dansk bistand. Der fokuseres især på informationssystemer og fortsat kapacitetsopbygning, rehabilitering og nyetablering af vandforsyning i aftalte områder.

2) Vandforsyning og sanitet i fattige byområder (42,5 mio. kr.)

Der er under den tidligere fase opnået gode resultater via støtte til opbygning af en fond til investeringer i fattige randområder i byerne. Støtten til denne fond fortsættes, og der ydes endvidere støtte til to mindre vandselskaber. Fonden har udviklet værktøjer og metoder for vandforsynings-selskaber til specifikt at løse vandforsyning i fattige byområder, hvor den generelle sundhedstilstand er påvirket af ringe udbygget infrastruktur. Siden sin aktivitetsstart i 2006 har fonden finansieret vandforsyning til mere end 800.000 mennesker og har en langsigtet plan for yderligere forbedringer. De to vandselskaber forsyner de to dårligst stillede provinser i Zambia.

3) Uddannelsesprogrammer på universitetet i Lusaka (17,3 mio. kr.)

Universitetet har med dansk støtte oprettet et center for integreret vandressourceforvaltning. I den tidligere fase har man støttet to PhD-studerende samt otte Master-studerende. Endvidere har man gennemført korte diplom kurser. Generelt er der stort behov for forbedret uddannelse i sektoren og specifik kapacitet til at møde de udfordringer inden for klimaforandringer, vandressourceplanlægning og administration på alle niveauer, som sektoren står over for. Støtten til universitetet er derfor dels en støtte til konkrete forskningstiltag i samarbejde med danske institutioner, men også til korte uddannelsesforløb for især ansatte i distrikter, som skal gennemføre investeringsprogrammerne.

Endelig er der afsat 10,8 mio. kr. til administration, rapportering, studier og særlig revision.

Udover den afsluttende bevilling til vandsektoren, er der planlagt et udfasningstilsagn på 100 mio. kr. til uddannelsessektoren. Under følgende programmer er tidligere indgået tilsagn, som forventes anvendt inden udgangen af 2013: Støtte til veje, Støtte til miljø og klima, Støtte til Hiv/Aids, Støtte til god regeringsførelse samt Business-to-Business-programmet.

Budget

Det samlede budget andrager 130,0 mio. kr. fordelt på følgende poster:

Etablering af drikkevandsforsyning og sanitet i landsbyer	59,4 mio. kr.
Vandforsyning og sanitet i fattige byområder	42,5 mio. kr.
Uddannelsesprogrammer på universitetet i Lusaka	17,3 mio. kr.
Administration, rapportering, studier og særlig revision.	10,8 mio. kr.
I alt	130,0 mio. kr.

Tilsagnet vil blive afholdt i 2011 med 130,0 mio. kr. under § 06.32.01.18. Zambia.

Væsentlige risikoelementer

Generelt anses udfasningen ikke at indeholde væsentlige risici, men resultaterne er fortsat afhængige af, at regeringen i Zambia lever op til de aftalte forpligtelser m.h.t. ressourcetildelinger. Svagheder i Zambias forvaltning og kapacitet til at gennemføre programmer har i de senere år ført til forsinkelser og dermed mindre forbrug af de danske midler. Denne risiko består fortsat under udfasningen.

Udfasning af bistanden til Cambodja

I Cambodja er der lagt vægt på at gennemføre en forsvarlig og bæredygtig udfasning i tæt samarbejde med de cambodjanske partnere. Der vil i 2011 blive indgået et udfasningstilsagn på 22,5 mio. kr. i støtte til miljøsektoren med indsatser inden for skovbrug og fiskeri.

Da udfasningstilsagnet på 22,5 mio. kr. i støtte til miljøsektorprogrammet i Cambodja ikke var forudsat på finansloven for 2011, overføres der 22,5 mio. kr. fra den opførte bevilling på 06.36.06 FN, øvrige udviklingsprogrammer og diverse multilaterale bidrag til 06.32.02. Udviklingslande i Asien og Latinamerika.

- c. Vedrørende tilsagnet for Zambia forelægges sagen Finansudvalget, da der er tale om en aktivitet, som ikke er forudset under § 06.32.01.18. Zambia på finansloven for 2011.
Vedrørende tilsagnet for Cambodja forelægges sagen, idet der er tale om en enkeltoverførsel på mere end 5 pct. af det mindste af de berørte aktivitetsområder mellem to aktivitetsområder - § 6.36 og § 6.32 - under § 06.3. Bistand til udviklingslandene.
- d. Forslaget er tiltrådt af Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2011 afgives tilsagn på 130,0 mio. kr. i udfasningsstøtte til Zambia. Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2011 opførte bevilling på 3.427,2,0 mio. kr. til § 06.32.01. Udviklingslande i Afrika (reservationsbev.).
Udenrigsministeriet anmoder samtidig om Finansudvalgets tilslutning til at overføre 22,5 mio. kr. fra den opførte bevilling i 2011 på 164,7 mio. kr. under § 06.36.06. FN, øvrige udviklingsprogrammer og diverse multilaterale bidrag (reservationsbev.) til § 06.32.02. Udviklingslande i Asien og Latinamerika (reservationsbev.):

		Udgift
§ 06.32.02.	Udviklingslande i Asien og Latinamerika	-22,5 mio. kr.
§ 06.36.06.	FN, øvrige udviklingsprogrammer m.v.	22,5 mio. kr.

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 14. juni 2011

SØREN PIND

Til Finansudvalget.